

Sygn. akt VII U 4144/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

SSO Monika Roslan-Karasińska

UZASADNIENIE

W dniu 6 sierpnia 2019 r. **M. M.** wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 18 czerwca 2019 r.

znak: (...) na podstawie której organ rentowy określił wysokość jego zadłużenia z tytułu składek. Odwołujący wniósł o całkowite anulowanie tej decyzji, wskazując, że orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 16 maja 2014 r. został uznany częściowo niezdolny do pracy od 13 września 2013 r. W ocenie odwołującego w związku

z faktem, że wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy nie podlega ubezpieczeniom społecznym, żądanie organu rentowego określone w decyzji jest niezgodne z ustawą

o ubezpieczeniach społecznych. Jednocześnie odwołujący wniósł o zwrot nienależnie wpłaconych do ZUS składek za okres od 13 września 2013 r. do 31 stycznia 2014 r.

za pośrednictwem przekazu pocztowego (odwołane k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 sierpnia 2019 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.**

wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że na podstawie skarżonej decyzji określił wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu składek

na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy za okres luty 2014 r. w łącznej kwocie 1.063,33 zł. Odnosząc się do argumentów podniesionych w odwołaniu organ rentowy powołał się na treść art. 18 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazując,

iż zgodnie z tym przepisem samo przebywanie na zwolnieniach lekarskich cz też orzeczenie

o niezdolności do pracy nie powoduje zwolnienia z opłacania składek. Aby skorzystać z tego zwolnienia musi istnieć prawo do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego. We wskazanych w decyzji okresach ubezpieczony nie był uprawniony do żadnego z tych świadczeń (odpowiedź na odwołanie k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się M. M. prowadzi działalność gospodarczą (bezsporne).

W związku z niezdolnością do pracy na przełomie 2013 i 2014 przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego do końca stycznia 2014 roku. Decyzją z 14 lutego 2014 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił przyznania odwołującemu prawa do zasiłku chorobowego z okres od 1 do 28 lutego 2014 r. z powodu wyczerpania okresu zasiłkowego (bezsporne – odpowiedź na odwołanie z 05.12.2019 r. k. 15 a.s.).

Orzeczeniem z dnia 16 maja 2014 r. lekarz orzecznik ZUS uznał M. M. za częściowo niezdolnego do pracy do 31 maja 2015 r., jednocześnie wskazując jako datę początkową tej niezdolności na dzień 13 września 2013 r. (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 16.05.2014 r. k. 5 a.s.).

W lutym 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wszczął z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności M. M. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na które składają się należności za okres za miesiąc luty 2014 roku. Zawiadomienie zostało odwołującemu doręczone w dniu 15 marca 2019 r. Po zakończeniu postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 18 czerwca 2019 r. decyzję znak: (...) na podstawie której stwierdził, że M. M. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jednocześnie ustalając wysokość zadłużenia na łączną kwotę 1.063,33 zł, na którą złożyły się:

1. składki na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres 2014-02 w kwocie 671,06 zł, odsetki za zwłokę – 290,00 zł, koszty upomnienia – 11,60 zł;
2. składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres 2014-02 w kwocie 55,07 zł, odsetki za zwłokę – 24,00 zł, koszty upomnienia – 11,60 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odwołujący nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wobec czego określono wysokość zadłużenia. Do decyzji organ rentowy dołączył załącznik zawierający szczegółowe zestawienie należności (zawiadomienie z 15.02.2019 r., potwierdzenie odbioru, decyzja ZUS z 18.06.2019 r. – akta rentowe, karty nienumerowane).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrane w sprawie dowody z dokumentów oraz bezspornych stanowisk stron. Treść wymienione wyżej dowodów nie budziła zastrzeżeń co do ich wiarygodności, wobec czego Sąd dał im wiarę w całości w zakresie, w jakim wynikały z nich powyższe ustalenia. Stan faktyczny był przy tym bezsporny – strony nie kwestionowały przedstawionych wyżej dowodów i powoływały się na te same okoliczności. Strony nie wносиły o uzupełnienie materiału dowodowego, wobec czego Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowody za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było niezasadne.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne, a strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

W niniejszej sprawie odwołujący M. M. zakwestionował decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na postawie której organ rentowy stwierdził, iż jest on dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a ponadto ustalił wysokość zadłużenia łącznie z odsetkami za zwłokę na dzień wydania decyzji.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 423), zwanej dalej ustawą systemową, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. W świetle art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, osoby takie podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania.

W myśl art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Stosownie do treści art. 47 ust. 1 i 4 ustawy systemowej, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc. Składki opłaca się na wskazane przez organ rentowy rachunki bankowe odrębnymi wpłatami w podziale na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W rozpatrywanej sprawie odwołujący zakwestionował decyzję ZUS na podstawie której organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Odwołujący nie kwestionował wysokości ustalonego zadłużenia ani podstaw do uznania go dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek. Powołał się natomiast na okoliczność, że w miesiącu lutym 2014 roku, za który stwierdzono zadłużenie, był niezdolny do pracy, co potwierdza wydane w późniejszym okresie orzeczenie lekarza orzecznika ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy od 13 września 2013 r.

Sąd Okręgowy nie podzielił jednak powyższego stanowiska i nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Wskazane przez odwołującego okoliczności, zdaniem Sądu, nie zwalniały ubezpieczonego z obowiązku opłacenia składek, a w dalszej kolejności, jeśli składki zostały już opłacone, nie było podstaw do stwierdzenia obowiązku organu rentowego dokonania ich zwrotu. Wynika to z tego, że spowodowane niezdolnością do pracy okresy niewykonywania działalności przez przedsiębiorcę nie podlegają wyłączeniu z obowiązkowych ubezpieczeń, a dla osób objętych ubezpieczeniem chorobowym dobrowolnym okresy te stanowią podstawę do pobierania zasiłku chorobowego. W pełni zgodzić się trzeba z zapatrywaniami Sądu Najwyższego prezentowanymi w tej kwestii, iż gdyby uznać za zasadne twierdzenia, że faktyczne niewykonywanie działalności z powodu złego stanu zdrowia powoduje ustanie obowiązkowych ubezpieczeń, to doszłoby

do absurdalnych sytuacji, w których należałoby przyjąć, mając na względzie zasadę równego traktowania (art. 2a ust. 2 ustawy systemowej), że osoby ubezpieczone z tytułu stosunku pracy za czas urlopu, zwolnienia chorobowego, opieki na dzieckiem, także nie podlegają ubezpieczeniom w tych okresach. Skoro z działalnością gospodarczą wiąże się konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego, to taki płatnik liczyć się powinien z ryzykiem obejmującym okresy faktycznego przestoju w wykonywaniu działalności, czy to z powodu braku płynności finansowej, czy też z powodu choroby przedsiębiorcy, braku zleceń itp. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2007 r., I UK 300/06, Lex nr 338807; także: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 25 października 2016 r., III AUa 2100/15).

W kontekście powyższego Sąd Okręgowy podzielił stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym samo korzystanie przez przedsiębiorcę ze zwolnień lekarskich bądź też istnienie w danym okresie niezdolności do pracy nie powoduje zwolnienia z opłacania składek. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych przewiduje jedynie sytuacje umożliwiające dokonanie proporcjonalnego zmniejszenia najniższej obowiązującej przedsiębiorcę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, które zostały określone zostały w art. 18 ust. 9 ww. ustawy. Z brzmienia tego przepisu wynika, że za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym oraz rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie. Taką zasadę proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia stosuje się również w przypadku niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca, jeżeli z tego tytułu ubezpieczony spełnia warunki do przyznania zasiłku, o czym stanowi art. 18 ust. 10 tej ustawy. Reguła ta ma także zastosowanie do składki na Fundusz Pracy, o ile przedsiębiorca opłaca składkę na ten Fundusz. Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że odwołujący pobierał zasiłek chorobowy do końca stycznia 2014 r. Następnie organ rentowy decyzją z 14 lutego 2014 r. odmówił przyznania mu prawa do ww. zasiłku na kolejny okres tj. od 1 do 28 lutego 2018 r. z uwagi na wyczerpanie okresu zasiłku chorobowego. Niezależnie zatem od faktu stwierdzenia u odwołującego częściowej niezdolności do pracy od 13 września 2013 r. w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS z 16 maja 2014 r., w miesiącu, za który stwierdzono zadłużenia, odwołujący nie spełniał warunków do uzyskania świadczenia, o którym mowa w art. 18 ust. 10 ustawy systemowej. W konsekwencji powyższego odwołujący nie spełniał warunków do uzyskania zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia. Wskazane okoliczności jednoznacznie potwierdzają, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję, miał podstawy do stwierdzenia zadłużenia. Mimo niezdolności do pracy ubezpieczony z przyczyn, które zostały objaśnione powyżej, był bowiem zobowiązany uiścić składki.

W kontekście powyższych rozważań za niezasadne należało również uznać sformułowane w odwołaniu żądanie do zwrotu składek uiszczonych przez odwołującego za okres od 13 września 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. Przed wszystkim wskazać należy, że skarżona decyzja z dnia 18 czerwca 2019 r. zawiera jedynie rozstrzygnięcie dotyczące uznania M. M. za dłużnika ZUS z tytułu nieopłaconych składek za miesiąc luty 2014 roku oraz ustalenia wysokości tego zadłużenia. Tym samym zgłoszone przez odwołującego żądanie nie mogło być przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, gdyż dotyczyło ono kwestii, o której organu rentowy na tle skarżonej decyzji nie rozstrzygał.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zważył, iż zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była prawidłowa. Organ rentowy w oparciu o powyższe przepisy ustalił wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia, załączył również wykaz składek za poszczególne okresy, które nie zostały opłacone, z wyróżnieniem ich wysokości, tytułów oraz odsetek. Nie znajdując podstaw do zmiany skarżonej decyzji w oparciu o okoliczności podniesione w odwołaniu, Sąd Okręgowy orzekł więc o jego oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. zgodnie z sentencją wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć odwołującemu się (z pouczeniem).

K.S.